

የግንቦት 7 ድምጽ

አንብቦው ያስነብቡ! አባዝተው ያሰራጩ!

የግንቦት 7 የፍትሕ፣ የነፃነትና የዴሞክራሲ ንቅናቄ፣ ሳምንታዊ ልሳን፣

www.ginbot7.org

ቁጥር 12 ነሐሴ 1 2000 ዓ.ም

ጋዜጠኞች ስለ ግንቦት ሰባት እንዳይዘግቡ ጥብቅ ማስጠንቀቂያ ተሰጣቸው ሲ.ፒ.ጄ ድርጊቱን ተቃውሟል

በአሁኑ ጊዜ በኢትዮጵያ እየታተሙ ያሉ ጋዜጠኞች ስለ ግንቦት 7 ንቅናቄ የዜናም ሆነ የዘገባ ሽፋን እንዳይሰጡ በአገዛዙ ባለስልጣናትና ፖሊሶች ጥብቅ ማስጠንቀቂያ ተሰጣቸው። የቁም ነገር ጋዜጣ ዋና አዘጋጅ ጋዜጠኛ መስፍን ነጋሽ ታሰረ ዓለማቀፉ የጋዜጠኞች መብት ተንከባካቢ ኮሚቴ {ሲ. ፒ. ጄ} ድርጊቱን ተቃውሟል። በተለይ መልኩ ስለንቅናቄው ሽፋን በመስጠት “ህዝብ ማወቅ አለበት” የሚለውን የጋዜጠኝነት ሙያዊ መርህ እየተወጣ ያለውና በአጭር ጊዜ ውስጥ በህዝብ ዘንድ ተወዳጅ የሆነው “አውራምባ ታይምስ” ሳምንታዊ ጋዜጣ ፣ ዳግም ስለንቅናቄው አንዳችም ነገር እንዳይፀፍ በፖሊስ በባለስልጣናት ተከልክሏል። እስከ ዛሬ ለሰጠውም ሽፋን ወደ ሰላሳ ገፅ የሚጠጋ የክስ ፅህፈት ተዘጋጅቶለታል።

በስምንት ታላላቅ ከተሞች የኢንተርኔት አገልግሎት እንዲቋረጥ ተደረገ

ኢትዮጵያ ውስጥ ህዝብ በብዛት በሚኖርባቸው ስምንት ከተሞች ውስጥ የነበረው የኢንተርኔት አገልግሎት እንዲቋረጥ ተደረገ። “የኔት ወርክ አቅርቦቱ ውስን ስለሆነ የደረጃ ማሳደግ ስራ እስኪሰራ ድረስ” በሚል ምክንያት አገልግሎቱ የተቋረጠባቸውና በትንሹ ለቀጣዮቹ ሶስት ወራት የኢንተርኔት አገልግሎት እንዳያገኙ የተደረጉት ከተሞች ፣ አዳማ፣ ነቀምት፣ ጅማ፣ ሻሸመኔ፣ ደሴ፣ ነንደር፣ ሐረርና ድሬዳዋ ናቸው። በመረጃና በግሎባላይዜሽን ዘመን “አሸር ሰብሰቅራብሽን” በሚል ምክንያት ጥንታዊና ታላላቅ ከተሞች ከአገልግሎቱ እንዲርቁ መደረጋቸው ያልተዋጠላቸው የዘርፉ ባለሙያዎች ፣ ውስን ነው የተባለውን የኔት ወርክ አቅርቦት የማስፋቱና ደረጃ የማሳደጉ ስራ ከሶስት ወር ያላነሰ ጊዜ ይወስዳል መባሉ፣ እንዲሁም ለማስፋፋት ስራ ተብሎ በአንድ ጊዜና በተመሳሳይ ወቅት የስምንት ከተሞች አገልግሎት መቋረጡ የምክንያቱን ተግማኒነት እንድንጠራጠር ያደርገናል ይላሉ። ግንቦት 7 ለፍትህ፣ ለዲሞክራሲና ለነፃነት ንቅናቄ በየሣምንቱ የሚያዘጋጀውን ድርጅታዊ ልሳን ኢትዮጵያ ውስጥ ወደሚገኙት በብዙ ሽህ ወደሚቆጠሩት አባላቱና ደጋፊዎቹ ከሚያሰራጩባቸው የተለያዩ መንገዶች አንዱ ኢንተርኔት መሆኑ ይታወቃል።

ጋዜጣው፣ ከትናንት በስተቀር ባወጣው ዕትሙ የደክተር ብርሀኑ ነጋን ፎቶግራፍ በፊት ለፊት ገፁ የመጀመሪያ ስፍራ ትልቅ ቦታ ሰጥቶ በማተምና ከፎቶው ግርጌ “አውራምባ ታይምስ ስለንቅናቄው እንዳትዘግብ ተከለክለች” የሚል መግለጫ {ካፕሽን} በመፃፍ፣ በአጭሩ ዕውነታውን ለአንባቢዎቹ አሳውቋል። መቀመጫውን ኒው ዮርክ ያደረገው ዓለማቀፉ የጋዜጠኞች መብት ተንከባካቢ ድርጅት {ሲ.ፒ.ጄ} ጉዳዩን አስመልክቶ ባውጣው መግለጫ የኢትዮጵያ ፖሊስ ባለስልጣናት እየፈፀሙት ያለውን ድርጊት ተቃውሟል።

የግንቦት 7 የሬዲዮ ስርጭት በቅርቡ ይጀመራል

የሲ.ፒ.ጄ የ አፍሪካ ፕሮግራም አስተባባሪ ቶም ፍድስ የአውራምባ ታይምስ ዋና አዘጋጅ ዳዊት ከበደንና ሌሎች አገር ቤት ያሉ ጋዜጠኞችን ዋቢ በመጥቀስ እየተፈፀመ ያለውን ድርጊት ከዘረዘሩ በሁዋላ፣ “የተለያዩ ዲሞክራቲክ አስተሳሰቦችን ማሸነፍ በሚያስፈልግበት አገር ውስጥ፣ ፖሊስ ለጋዜጣ አዘጋጆች “ስለዚህኛው የፖለቲካ ጉዳይ ፃፉ፣ ስለዚህኛው ግን እንዳትፅፉ” እያለ መመሪያ የሚሰጥበት {የሚያስፈራራበት} ምንም መሰረት እንደሌለው ገልፀዋል። ቶም ፍድስ በሚያያዝም ባለስልጣናት ከእንደዚህ ዓይነት ሃሳብን የመግለፅ ነፃነትን ከሚፃረር ድርጊት እንዲቆጠሩና ጋዜጠኞች ስለሚፅፉት ነገር ምርጫውን ለራሳቸው ለጋዜጠኞቹ እንዲተውላቸው አሳስበዋል።

ግንቦት 7 ንቅናቄ ወደ ኢትዮጵያ የሚያሰራጨውን የሬዲዮ ፕሮግራም በቅርቡ እንደሚጀምር የህዝብ ግንኙነት ክፍሉ አስታወቀ።

በሌላ በኩል የቁም ነገር ጋዜጣ ዋና አዘጋጅ ጋዜጠኛ መስፍን ነጋሽ የቴዲ አፍሮ ጠበቃን የአቶ ሚሊዮንን ቃለ ምልልስ በማተሙ ከጠበቃው ጋር በእስር ላይ ይገኛል። ዋና መቀመጫውን ፓሪስ ያደረገው ድንበር የለሹ የጋዜጠኞች መብት ተሟጋች ድርጅት፣ ሲ.ፒ. ጄ እና ሌሎች ዓለማቀፍ ተቋማት በጋዜጠኛ መስፍን ዙሪያ ተቃውሟቸውን አስምተዋል። በቅርቡ የፀደቀውን የፕሬስ ህግ መቃወሙን በመግለጫው ያስታወሰው ሲ.ፒ.ጄ ፣ ኢትዮጵያ በፕሬስ ነፃነት በኩል በጣም መጥፎ ደረጃ ላይ የምትገኝ አገር መሆኗን ጠቁሟል።

የፕሮግራሙ ይዘት፣ ሰነድና ፍሪኮንሲ በሚቀጥሉት የተወሰኑ ቀናት ውስጥ ለህዝብ ይፋ እንደሚሆን ንቅናቄው የገለጸ ሲሆን በአሁኑ ጊዜ ለአፈና የማይመች ጠንካራ ሬዲዮ ለመጀመር ዝግጅቱ በመጠናቀቅ ላይ መሆኑ ታውቋል።

ከቅንጅት አመራሮች ጋር ታሰረው በሚያዚያ 1999 ዓ.ም ከተፈቱት ስምንት ጋዜጠኞች መካከል፣ የኢትዮጵያ የዓይነት ጋዜጠኞች ባለቤት ጋዜጠኛ ሲሳይ አጌና እና የምኒልክ፣ የአስኳልና የሣተናው ጋዜጠኞች ባለቤት እና በዓለማቀፍ ደረጃ ተሸላሚ የሆነችው ጋዜጠኛ ሰርካሊም ፋሲል፣ እንደሌሎቹ የሙያ ባልደረቦቻቸው በአዲስ መልክ በጋዜጣ ስራ ለመሰማራት ከበርካታ ወራት በፊት የፕሬስ ስራ ፈቃድ ቢጠይቁም እስካሁን ድረስ ሊሰጣቸው አልቻለም። የአውራምባ ታይምስ ዋና አዘጋጅ ጋዜጠኛ ዳዊት ከበደ የቀድሞው ሀዳር ጋዜጣ ዋና አዘጋጅ ሲሆን ከቅንጅት አመራሮች ጋር ለ21 ወራት ታሰረው ከዋና አመራሮቹ ጋር በመጨረሻ ጊዜ ከተፈቱት ጋዜጠኞች አንዱ ነው።

የሬዲዮውን መጀመር በጉጉት የሚጠባበቁ ኢትዮጵያውያን በርካታ የደስታ መልእክቶችን ለንቅናቄው እየላኩ ሲሆን ዝግጅቱ ሲጀመር መልእክቶቻቸውን የምናቀርብ መሆኑን ከወዲሁ እንገልጻለን።

ርእሰ አንቀጽ

በህግ አምላክ! ወድቃ በተነሳቸው ባንዲራ!

ሙብት እንዲከበር፣ ፍትህ እንዲሰፍን፣ ህዝብ የሃገሩና የገዛ ህይወቱ ባለቤት እንዲሆን ለተደረገው ትግል፣ ወላጆች ውድ ልጆቻቸውን፣ ሚስቶች ባሎቻቸውን፣ ባሎች ሚስቶቻቸውን፣ እህቶች ወንድሞቻቸውን፣ ወንድሞች ደግሞ እህቶቻቸውን ገብረዋል። ትግሉ የመብት ብቻ ሳይሆን፣ ከድህነት፣ ከበሽታና ከመሃይምነትም ለመላቀቅ ነበር። ይሁንና ያ ሁሉ የእንባና የደም መባ ተከፍሎ የሃገራችን ህዝብ አልሞ ከተነሳውና በነጻነት ወዳድነቱ ለዘመናት ሲከፈለው ለኖረው መስዋእትነት የሚመጥን መንግስታዊ አስተዳደር መመስረት አልቻለም። ድህነትንና በሽታን የማጥፋት ህልውና በኋላ። ባለንበት ወቅት የኢትዮጵያ ህዝብ የተከመረበትን የህይወት አሳርና መከራ ላጠነ። "እንዴት በአንድ ሃገር ህዝብ ላይ እንዲህ ማለቂያ የሌለው የመከት ደፍ ይወርዳል?" የሚል የአግርሞትና የሃዘን ጥያቄ የሚያስነሳ ነው።

ህዝብ ለህግ የነበረው ተስፋ ምን ያህል ስር የሰደደ እንደነበር በየአደባባዩ ወንጀልን፣ ጥቃትንና በደለን ለማስቆም፣ "በህግ አምላክ" የሚለውን የተደበዳይ ጩኸት እናስታውሰዋለን። ሌላው ተበዳይ ግለሰብ በአደባባይ ያሰማ የነበረው ጩኸት "ወድቃ በተነሳቸው ባንዲራ" የሚለው ነበር። ለአምስት የጣልያን ወረራ አመታት ነጻነቱን አጥቶ፣ በሃገሪቱ መናገሻ ከተማ የሃገሩን ባንዲራ ሳይሆን የፋሽት ጣልያን ባንዲራ ሲውለበለብ ያየ ህዝብ ለነጻነቱ መመለስ ከሰጠው ታላቅ ትርጉም ነበር ይህ አባባል የተወለደው። "ወድቃ በተነሳቸው ባንዲራና በህግ አምላክ" ለኢትዮጵያ ህዝብ የነበረቸው ትርጉም አንድ ነበር። ሁሉም ኢትዮጵያዊ እንደ ፍትህ ለነጻነቱ ትልቅ ትርጉም የሚሰጥ በመሆኑ ተበዳይ፣ በዳይን በህግና በባንዲራ ስም መገዘት ይችላል የሚል ጠንካራ እምነት የነበረበትን ሁኔታ የሚያሳይ ነው። እንደ እውነቱ ከሆነ "በህግ አምላክ! ወድቃ በተነሳቸው ባንዲራ አትንቀሳቀስ ብለህ" በሚል ትእዛዝ አንድ ግለሰብ ሌላውን ቀጥ አድርጎ ያስቆም እንደነበር የምናስታውስ ብዙዎች ነን። ከሁሉ ባለይ ግን ሁላችንም የሃገሪቱን ተገዥዎች ለከፋ ሃዘንና ብስጭት የዳረገን፣ በህዝብ ቁስል ጭራሮ መስደድ የማያልቀበት የመለስ አገዛዝ ሰሞኑን በባንዲራ ስም የጀመረው ቧልት ነው። ትናንትና መለስ ዜናዊ የአምባገነናዊነትና የጸረ ኢትዮጵያ እምነቶቹ ውላጅ ከሆነው አመለካከቱ ተነስቶ ወድቃ የተነሳቸውን፣ የህዝብ የፍትህና የነጻነት ተምሳሌት የሆነቸውን ባንዲራ «ጨርቅ ናት» በማለት እንዳልተሳሰለብን ዛሬ፣ የባንዲራ ቀን የሚል በአል አዘጋጅቶ ያለ አንዳች ይሉኝታ ኑ አክብሮ ይለናል። ባንዲራ ለሀገር ዳር ድንበር የተከፈለ መስዋእትነት መገለጫ መሆኑ እየታወቀ፣ የሃገርን ድንበር በየአቅጣጫው እየቸበቸ፣ መለስ ዜናዊ የባንዲራ ቀን ደግሴን አሙቆልኝ ይለናል።

ይህ ትእይንት ግን ሶስት መቶ ሺህ ባንዲራዎች በመንግስት ኪሳራ እንዲያመርት ኮንትራት ከተሰጠው የመለስና የሸሪኮቹ ጨርቃ ጨርቅ ፋብሪካ ከሚያገኘው የትርፍ ጥቅም ሌላ የሚፈይደው አይኖረውም። ባንዲራን ማጣጣል በሰልጣን ላይ ለመቆየት ይጠቅመኛል ተብሎ በታሰበበት ወቅት ባንዲራን ማጣጣል፣ አሁን ደግሞ ያ የትም እንደማይደርስ በታየበትና ከሰልጣን የመነቀል አደጋ ፈጦ በመጣበት ወቅት በሰልጣን ከመሰንበት ስሌት ተነስቶ ባንዲራ ማውለብለብ ከተራ ብልጣብልጥነት ያለፈ ትርጉም እንደማይኖረው የኢትዮጵያ ህዝብ ይረዳዋል። እውነቱን ከሆነ፣ ወድቃ የተነሳቸው ባንዲራ ለህዝብ ትርጉም የምትሰጠው ህዝብ ላዳር ድንበሩ መከበር፣ ለነጻነትና ለፍትህ መስፈን ያለውን ቀናኢነትና ባለፈው የከፈለውንና ወደፊት ሊከፍለው የተዘጋጀውን መስዋእትነት የምትገልጽ ስለሆነች ነው። የሚወዳትም፣ የሚያፈቅራትም መለስ ጨርቅ ናት በሎ ሲጥላት እያነሳ ለእዚህ ያበቃትም ለእዚህ ነው። ይህንን ታሪካዊ፣ ሃገራዊና ህዝባዊ የባንዲራ ትርጉም ለአንድ አፍታ ሳይጋሩ፣ መለስና ጓደኞቹ የሚያውለበልቡት አረንጓዴ፣ ቢጫና ቀይ ቀለም ያለው ነገር በእነሱ እጅ ድሮም እነርሱው እንዳሉት ጨርቅ እንጂ ሌላ ትርጉም ከቶውኑ ሊኖረው አይችልም። የሃይማኖት የሃገራችን ገዥዎች ህዝብ ለባንዲራ ያለውን ከበሬታ በእውን የሚጋሩ መሆናቸው የሚታወቀው፣ ባንዲራውን ስላውለበለቡ ሳይሆን፣ ከባንዲራው ጀርባ ለሚገኙት የህዝብ ፍላጎቶች ተገዢ ሲሆኑ ብቻ ነው። እነኚህ ፍላጎቶች የነጻነትና የፍትህ መስፈን፣ የብሄራዊ ደህንነትና ጥቅም መጠበቅ ፍላጎቶች ናቸው። የመለስ አገዛዝ ደግሞ የማይታማበት ነገር ቢኖር እነዚህን የህዝብ ፍላጎቶች የማይጋራ መሆኑን ነው። በሀገራዊ ከህደት እየሰመጡ ነጻነትንና ፍትህን እየረገጡ የኢትዮጵያን ባንዲራ ለማውለብለብ የተነሱትን መለስና ጓደኞችን ግንቦት 7 "በህግ አምላክ፣ ወድቃ በተነሳቸው ባንዲራ" ባንዲራችንን ለቀቅ አድርጓት የሚላቸውም ለእዚህ ነው።

“ለኢትዮጵያ መሪ ማን ይሁን የሚለውን እኛ አንወስንም፤ ያ የኢትዮጵያ ህዝብ ውሳኔ ነው”
አንድ የአሜሪካ ባስጠላጣን

“እኛ ከማንም ጋር አንወግንም፤ ለኢትዮጵያ መሪ ማን ይሁን የሚለውን እኛ አንወስንም፤ ያ የኢትዮጵያ ህዝብ ውሳኔ ነው” ሲሉ አንድ ከፍተኛ የአሜሪካ ባለስልጣን ትኛንት ገለፁ። የአሜሪካ የውጭ ጉዳይ ረዳት-ሚኒስትር ዴቪድ ክሬመር በኢትዮጵያ የግንቦት 97ቱን ምርጫ ተከትሎ የታየው ሁኔታና በቅርቡ በፕሬሱና መንግስታዊ ባልሆኑ ድርጅቶች ዙሪያ እየወጡ ያሉት ህጎች አገራቸውን እያሳሰባት እንደሚገኝ ገልፀዋል።

“በቅርቡ ወደ ኢትዮጵያን በጎበኙ ወቅት ስጋቶቻቸውን በሙሉ ለአቶ መለስ መግለፃቸውን ያስታውሱት ዴቪድ ክሬመር።” ነገሮችን በጥንቃቄ መመልከታችንን እንቀጥላለን” ብለዋል። “የኛ ፍላጎት የኛን ወይም የሌላን መንገድ በግድ በኢትዮጵያ መንግስት ወይም በኢትዮጵያ ህዝብ ላይ ለመጫን አይደለም። ውሳኔው የነሱ ነው። አንዳንድ ያሳሰቡን ነገሮች ግን አሉ። ሰብዓዊ መብትንና ዲሞክራሲን በተመለከተ በአገሪቱ ጠንካራ መሰረት እንዲኖር እንፈልጋለን። ወደ ኢትዮጵያ የተጓዙትም በዚህ ዙሪያ ዋሽንግተን ያላትን ስጋት ለመግለፅ ነው” ሲሉ ተናግረዋል ረዳት-የውጭ ጉዳይ ሚኒስትሩ። ባለፈው ሚያዚያ በኢትዮጵያ በተደረገው የማሚያ ምርጫ ከ3 ነጥብ 6ሚሊዮን መቀመጫዎች፣ ተቃዋሚዎች ሶስት ወንበር ብቻ ማግኘታቸውን እንደተመለከቱ የጠቆሙት ክሬመር። “ለዚህ ምክንያቱ ንም ስምቻለሁ። ውጤቱ የሚያስደምም ስሌት ወይም አህዝ ነው” በማለት እጅግ መገረማቸውን ገልፀዋል። ረዳት-የውጭ ጉዳይ ሚኒስትሩ በማጠቃለያቸውም። “ለኢትዮጵያ መሪ ማን መሆን እንዳለበት መወሰን የኛ ጉዳይ አይደለም። ያ የኢትዮጵያ ህዝብ ውሳኔ ነው። እኛ ከማንም ጋር አንወግንም” በማለት የአገራቸውን አቋም ይፋ አድርገዋል።

ኩሩ ህዝብ ነን!
አገራችንን እናድን !
መብታችንን እናስከብር!
እንተባበር! እንነሳ! እንታገል!
እንደ ቀደምቶቻችን ታሪክ
እንስራ

የፖለቲካ ትንተና

በዚህ አምድ ስር ፖለቲካዊ፣ ማህበራዊ እና ሌሎች ጉዳዮችን የሚመለከቱ መጠየቂያዎች ይቀርባሉ

“የተቀደሰውን ለውሾች አትስጡ” ጋቹዬ

ዓለማዊ ጥያቄ ህግ የሱዳንን ፕሬዚዳንት አማር ሐሰን አልበሽርን ለመክሰስ ዘራጭ ለሚገኘው ፍርድ ቤት ጥያቄ ማቅረቡን ተከትሎ፣ የተወሰኑ የአፍሪካ አገሮች የውጭ ጉዳይ ሚኒስትሮች፣ ሰሞኑን አዲስ አበባ ላይ ባደረጉት ስብሰባ፣ ከየጌቶቻቸው የተላለፈላቸውን የተቃዋሚ አቋም አሳልፈዋል። በተለይ አቶ ስዩም መስፍን በዚህ ስብሰባ ላይ ባደረጉት ንግግር፡- “አፍሪካ በሰው ልጆች ላይ የሚፈፀሙ የሰብዓዊ መብት ጥሰቶችን ትቃወማለች... ዓለማዊ ጥያቄ ህግ በሱዳን ፕሬዚዳንት ላይ ያሳለፈው አቋም-የአንዲትን አገር ለ-ዓላዊነት የሚጋፋ ስለሆነ እንቃወመዋለን” ብለዋል። አቶ ስዩም የተናገሯቸውን ሁለት ታላላቅ ነጥቦች ልብ በሉ-1- ሰብዓዊ መብት 2-ሉዓላዊነት።

አፍሪካ፣ በዓለማችን የዜጎች ሰብዓዊ መብቶች በአስከፊ ደረጃ የሚገሰሰባት አህጉር ናት። ለዚህም ዋናው ምክንያት በየጊዜው ወደ ስልጣን የሚወጡ ቡድኖች፣ አንዴ ከያዙት ወንበር የመልቀቅ ፍላጎቱም ሀሳቡም ስለሌላቸውና እንደ ርስት የሚቆጥሩትን ስልጣናቸውን ለማቆየት ይረዱናል ብለው የሚያምኑባቸውን ማናቸውንም እርምጃዎች በአገርና በዜጎች ላይ ስለሚፈፀሙ ነው።

... ስለዚህም የዜጎች የመብትና የነፃነት ጥያቄዎች እስኪረጋገጡ ድረስ፣ ህዝባዊ አመፀ ሊቀጥልና ሊቀጣጠል ግድ ይሆናል። “ነፃነት በነፃ አይገኝም” ያለው ማን ነበር? አዎ! የአቶ ስዩምን የእብደት አባባል ካጤናችሁት፣ በማያሻማ ቋንቋ እነዚህ አምባገነኖች መወገድና መወገድ ብቻ እንዳለባቸው እንስማማለን። እነዚህን፣ እያሉት ካለው ነገር በመነሳት ስንለካቸው፣ በዳርፉ ግጭት፣ እንኳን 200 ሺህ ሰው፣ 200 ሺህ ብርም የጠፋ አልመሰላቸውም። ግን “የፖለቲካው መዝገብ- ቃላት አንድ ሆነና” ስለተከበረው የሰው ልጅ መብት ለመናገር ደፈሩ። “ሰብዓዊ መብት” አሉ። እንዴት! የት የምታውቁትን ሰብዓዊነት አቶ ስዩም? ነፍሱ- ገዳይ- ስለ ሰብዓዊ መብት እንዲያወራ ሊቸንሳ የሰጠው ማን ነው? “የተቀደሰውን ለውሾች አትስጡ” የሚለውን የመፅሐፍ ቃል አላነበቡትም እንዴት? እባክዎ ያንብቡት አለያም ደክተር ጳውሎስን ያስነብቡ። በዚህ ከተሰማማን እቀጥላለሁ።

አቶ ስዩም! ልቀጥል እየሰሙኝ ነው? በየጊዜው በድብቅ እየታፈኑ የሚሰውሩትና በፍትህ ስም የሚወገዱት ይቆይልንና በበደኖ፣ በአርባጉጉ፣ በጋምቤላ፣ በሲዳማ፣ በቦረና፣ በደሴ፣ በባህርዳር፣ በአምቦ ... ፣ ስንት ሺህ ሰው በላችሁ? ስንት ሺህ ሰው ስለሰላችሁ? ስለ ሰብዓዊ መብት የማታወሩት የምትገሏቸው ብቻ ሳይሆን የምትበሏቸው ሰዎች ቁጥር ስንት ሲደርስ ነው- እናንት በላዔ ሰቦች?!

ዲሞክራሲያዊና ሰብአዊ መብቶችን ከስማቸው ባሻገር የማታውቁ እናንት ደረቅ ምንጮች! እየሰማችሁኝ ነው? በስልጣናችሁ ማግስት በየከተማው በስንት ወጣት ላይ ኢላማ ተለማመዳችሁ? በ1984 እና በ1993 ስንት የደብዳቤ ተማሪዎችን መታችሁ? ስኔ1-1997 እና ጥቅምት 22-1998 ዓ.ም የስንት ህፃናትና ወጣቶችን ደም ጠጣችሁ? ስንት ቤት በሀዘን አጨለማችሁ? አቶ ስዩም ተናግረው አያናግሩኝ?

የእርስዎ ስለሰብዓዊ መብት ማውራት-እሪያ -መቅደስ ለመግባት የደፈረች ያህል ስለተሰማኝ ነው የሞገስ-ኩም። ምክንያት? መፅሐፉ ስላዘዘኝ ምን ብሎ? “የተቀደሰውን ለውሾች አትስጡ” ብሎ። ሌላው አቶ ስዩም በድፍረት የተናገሩት ሳይሆን ያረከሱት ነገር ቢኖር- “ሉዓላዊነት” የሚለውን ቅዱስ ቃል ነው። ኢትዮጵያውያን በዴሞክራሲ ስም በጠመንጃ መረገጥ ከጀመሩ፣ በህግ የበላይነት ስም ፍትህን ካጡ፣ በነፃ ገበያ ስም

ስም ፍላጎታቸውንና ምርጫቸውን ከተነፈጉ፣ በአጠቃላይ የዜግነት ሉዓላዊ መብታቸውን ከተገፈፉ ጥቂት የማይባሉ ዓመታት አለፉ። ጎደሎው ህገ-መንግስት ሳይቀር። “የኢትዮጵያ ብሔሮች፣ ብሔረሰቦችና ህዝቦች የህገ-መንግስቱ ሉዓላዊ የስልጣን ባለቤቶች ናቸው” ቢልም፣ በተግባር ደረጃ ህግም ዳኝነትም አንድ ሰው ሆኖ የዜጎች ሉዓላዊነት በከፋ ደረጃ እየተረገጠ ይገኛል።

አቶ ስዩም! እየሰሙኝ ከሆነ ተፈትናችሁ የወደቃችሁት የዜጎችን ሉዓላዊ መብት በመጨፍለቃችሁ ብቻ አይደለም። እንደ አገርም ታፍሮና ተከብሮ የቆየውን የአገሪቱን ሉዓላዊ ግዛት እንደ ጋለሞታ የደፈራችሁና ያስደፈራችሁ የፖለቲካ ሴሰኞች ናችሁ።

ለጊዜው ሌሎቹ ይቆያልንና በባድመ ዙሪያ ከኤርትራ መንግስት ጋር በገባችሁት ጦርነት በ10 ሺህዎች የሚቆጠሩ ወጣቶችን በማታውቁት “ሉዓላዊነት ስም” ማገዳችሁ። ከጦርነቱ በሁዋላ ነገሩን ይግባኝ በማይጠየቅበት ፍርድ ለመጨረስ ተስማማችሁ። ፍርድ ቤቱ፣ ባድመንና ሌሎች ቦታዎች ጭምር ለኤርትራ እንዲሰጡ ወሰነ። እርስዎም ተንደረደሩና። “ባድመ ለኛ ተወስናለችና እልል በሉ” በማለት የሞሁን ወገኔን መስቀል አደባባይ የድጋፍ ሰልፍ አሰጠውት።

(አሁን አሁን ያ ጉድም ትዝ ሲልዎት ምን ይሰማዎት ይሆን?) ምርጫ 97ን አስመልክቶ ኢንተር አፍሪካ ግሩፕ በሽራተን ሆቴል” በውጭ ግንኙነት ፖሊሲ” ዙሪያ ለፓርቲዎች ባዘጋጀው መድረክ ኢህአዴግን ወክለው ቀረቡ። ቅንጅትን በመወከል የቀረቡት ዶክተር ያዕቆብ ሀይለማርያም። “... ባድመ በፍርድ ቤቱ ወሳኔ መሰረት ለኤርትራ ተሰጥታ ሳይ፣ እርስዎ ባድመ ለኛ ተወስነች ብለው መግለጫ መስጠት ይገባል። አንድ የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር የፍርድ ቤት ውሳኔን አንብቦ ለመረዳት ያለበትን ችግር የሚያሳይ ነው” ሲሉ ዎት። አጋጣሚውን ተጠቅሞ ህዝብን ይቅርታ መጠየቅ ምን ችግር ነበረበት? ሌላው ቢቀር አለቃም? የአክሱም ሐውልት ለደቡብ ምኑ ነው ብለዋል ወይ? ተብለው ሲጠየቁ {ምንም ባይሳካላቸው} ለመተጣጠፍ ያደረጉትን ሙከራ መኮረጃ ማንን ገደለ? እርስዎ ግን ያስወሰዱት ትርፍ ስጋ

‘ይመስል። ዘለው “ዙሪያ” አሉ። የሉዓላዊነቱ ጥያቄ ተራ ጉዳይ ይመስል። ሃሳብ ሲያጥርዎ እንደልማድም ከንፈርዎን እየበሉ በንዴት። “እንኳን! እንኳን! ደግ አረኩ!” ብለውን አረፉ። ታዲያ ዛሬ ስለ ሉዓላዊነት ሊነግሩን እንዴት ደፈሩ? የት የሚያውቁትን ሉዓላዊነት አቶ ስዩም? ሌላው ቢቀር በድብቅ ለሱዳን ቆርጣችሁ በሰጣችሁት አንድ አገር የሚያህል መሬት ዙሪያ፣ ከጫፍ እስከ ጫፍ ህዝብ እየጮኸ ባለበት በአሁኑ ወቅት ስለ ሉዓላዊነት ሲናገሩ፣ ሳግ አልተናካዎትም? ስቅታ አልረበሽዎትም? ተፈትቶ የማያውቀው ምላሽ ይበልጥ አልተያያዙብዎትም? አልሞሽዎትም፣ እርስዎ ሉዓላዊነት ስላሉ፣ የእኔን አፍ ደም ደም ብሎታል። ባሪያሻጮች ስለ ነፃነት፣ ከሀዲዎች ስለ እምነት፣ አመንዘሮች ስለ ቅድስና፣ ገዳዮች ስለ ርህራሄ እንዲነግሩኝ አልፈቅድኝ።

አዎ! እናንተ ስለሰብዓዊ መብትም ሆነ ስለ ሉዓላዊነት የምታውሩበት አንዳችም የሞራልም ሆነ የህግ መሰረት የላችሁም። እስከዛሬ ያለ አግባብ ብዙ ነገሮቻችንን ወስዳችሁብናል። እኛም በዝምታ ቆይተናል። ወደፊትም፣ ታሪክና አጋጣሚ የሰጣችሁን ዕድል ልትጠቀሙበት፣ ቦታውን ልታውቁበት እንደማትችሉ አረጋግጠናል። ስለዚህም የነጠቃችሁንን ለማስመለስ ተነስተናል። ዜግነታዊ መብትንና ኢትዮጵያን ታህል አገር ለእናንተ ብቻ ሰጥቶ ዝም ማለት ወንጀል ነውና። ምክንያት? መፅሐፉ ስላዘዘን ምን ብሎ? “የተቀደሰውን ለውሾች አትስጡ” ብሎ።

ከተዘረፉ በልማት ስም ለረሀብ ከተዳረጉ፣ በመድብለ ፓርቲ

ግድለ ሀሳብ

በዚህ አምድ ስር የተለያዩ ነጻነትንና ትግልን የተመለከቱ ጉዳዮች ይስተናገዳሉ

የዘንድሮውስ ልዩ ነው፤ ለደብተራ መላእክሳምና ለግንቦት 7፤

የኢህአዴግ ጋዜጠኞች በዜናዎቻቸው ላይ “የዘንድሮውን እንትን ልዩ የሚያደርገው” ብለው ካልዘገቡ ጌቶቻቸውን ያስደሰቱ አይመስላቸውም። “የዘንድሮውን ሚሊኒየም ከቀድሞዎቹ ሚሊኒየሞች ልዩ የሚያደርገው... ” ወይም የዚህ አመት የጤፍ ምርት ከቀድሞዎቹ የሚለየው...” የሚሉትን ዜናዎች በተደጋጋሚ በአያምሸቱ ያሰሙናል። ይህ “የልዩ ነው” ዜና ምን ያክል እንዳስመረረን ምናልባት ውጭ አገር የምትኖሩት አታውቁት ይሆናል እንጂ እኛ በአገር ቤት እየኖርን አማራጭ ያጣነዎቹ አውርተን የጨረስነው ነው ። በህወሀት ዘመን ሁሉም ነገር ልዩ ነው። በቆሎው ልዩ ነው። ጤፍ ልዩ ነው። ፋሲካው ልዩ ነው። ጠላው፣ አረቂው፣ ዲሞክራሲው ምናልባት ሁሉም ነገር ልዩ ነው።

አንድ ጊዜ፣ በየወፍ እየመጣ የሚጎበኘኝ ደብተራ፣ የመንግስቱ ጋዜጠኞች የሚያነቡትን ዜና ሰማና “የዘንድሮውን ረሀብ ከቀድሞዎቹ ረሀቦች ልዩ የሚያደርገው ምንድን ነው ብሎ ጠየቀኝ”። መልሱ ግራ ሲገባኝ ምን ለማለት ፈልገህ ነው አንተ አልኩት። “እነዚህ ሰዎች ለሁሉም ነገሮች ልዩነትን እየፈለጉ ሲናገሩ ለረሀቡና ለኑሮ ውድነቱ ግን ልዩነትን መፍጠር የቻሉ አልመሰለኝም” አለኝ። በል እነሱ ከ በድብዳቤ ጠይቃቸው ብየው የጨዋታውን ርዕስ ቀየርኩበት። ከሶስት ወራት በሁዋላ ከህወሀት መንደር ያገኘሁት መልስ ነው ብሎ የሚከተለውን ጽፎ ላከኛ። “የተከበርከው ወዳጄ” ይላል መግቢያው። “ጥያቄዎን ለህወሀት የቅስቀሳና ፕሮፓጋንዳ ክፍል በላክሁት መሰረት የሚከተለውን መልስ አግኝቻለሁና በጽሞና አንብበው” ።

“የዘንድሮውን ረሀብ ከወትሮዎቹ ረሀቦች ልዩ የሚያደርገው፡

- 1ኛ፡ ለአራት ተከታታይ አመታት 10 በመቶ ፈጣን የኢኮኖሚ እድገት በታየበትና ህዝባችንን ለልማት ባሰለፍንበት ወቅት መምጣቱ
 - 2ኛ፡ ኤክስፖርት መር የልማት ስትራቴጂያችን የፈረንጅ ገበያዎችን ባጥለቀለቀበት ሰአት መገኘቱ
 - 3ኛ፡ ከህወሀት የ17 አመታት አገዛዝ በሁዋላ የተገኘ ድል መሆኑ
 - 4ኛ፡ ረሀቡ በሚሊዮን የሚቆጠሩ ሰዎችን መጎብኘቱን ትቶ መላውን የአገሪቱ ክፍሎች ለማካለል መቻሉ
 - 5ኛ፡ የሚሊኒየሙን በእል በከፍተኛ ወጪ እና ድምቀት እያከበርንበት ባለንበት ሰአት መምጣቱ
 - 6ኛ፡ በሰማሊያ ወረራ ሰራዊቱና የአገሪቱ መሪዎች ተወጥረው በሚገኙበት ሰአት የተገኘ አኩሪ ታሪካዊ ድል መሆኑ
 - 7ኛ፡ የአገሪቱ የመከላከያ በጀት በከፍተኛ መጠን እንዲጨምር በተደረገበት ማግስት መምጣቱ
 - 8ኛ፡ ከኤርትራ ጋር ለማይቀረው ጦርነት በምንዘጋጅበት ማግስት የተገኘ መሆኑ
 - 9ኛ፡ በርካታ አርሶአደሮች፣ የአብዮታዊ ዲሞክራሲ የምርት ዘመቻን ትምህርት በመቅሰም ሚሊዮኖች በሆኑበት ሰአት መገኘቱና ጠቅላይ ሚኒስትሩ የሰጧቸውን ሽልማት አይተው ሳይጠግቡ የመጣ መሆኑ
 - 10ኛ፡ በአጋዴን፣ በአሮሚያና በሌሎች ቦታዎች በሚደረጉ ጦርነቶች፣ የአካባቢው ነዋሪዎች ተቃዋሚዎችን እንደሚረዱ አስተማማኝ መረጃ ባገኘንበትና መረጃውን መሰረት አድርገን ህዝቡ ፊቱን ወደ ምርት እንዳያዞር አፍነን በያዘንበት ወቅት የመጣ በመሆኑ የዘንድሮውን ረሀብ ከዎትሮዎቹ ረሀቦች ሁሉ ለየት እንደሚያደርገው እንገልጻለን። የኢህአዴግ የቅስቀሳና ፕሮፓጋንዳ ክፍል፣ የማይነበብ ፊርማ አለው።”
- የጻፈው ምን አስቦነው አልኩና ቶሎ ብየ ወረቀቱን ቀዳድጄ አቃጠልኩት። ማን ይታመናል ዘንድሮ? ለነገሩ ደብተራ መላክን “የጌታ ሎሌ፣ ለሰማዩ እንጅ ለምድር ጌታ የማይገዛ” እያለ ዘወትር ሲፎክር ስለምሰማው በቀላሉ እጅ እንደማይሰጥ

አምነዋለሁ። ያን ጊዜ፣ በግንቦቱ ምርጫ ወቅት ማለቱ ነው። ደብተራ መላክ በቀላውስቱ ውስጥ ያለውን የቅንጅት ደጋፊ እንዲጠቁምና ገንዘብ እንዲሰጠው ቢለመን የሰማዩ ቤቱ ይበልጥብኛል ብሎ እምቢ ማለቱን አገር ሁሉ ያውቅለታል። የደብተራ መላክ ሰላም ጭንቀት እረፍት እየነሳ ሲያስቸግረኝ የሚከተለውን ደብዳቤ ጽፎ አንዱን ለእርሱ ግልባጭን ለግንቦት 7 ላክሁት። በነገራ ላይ፣ የግንቦት 7 ትን የሰላሴ ጸበል ቅመሱ እየተባለ መጠራራት መጀመሩን ሰምታችሁልኛል? የመርካቶዎን አሮጊት ታሪክስ? አሮጊቷ ሲምሉ “የግንቦቱ ሰላሴ” ሲመርቁ ደግሞ፣ የግንቦቱ ሰላሴ ይገላግልህ” ይላሉ እየተባለ ይወራል። ይቅርታ የተላከውን ደብዳቤው እረሳሁት። እንዲህ ይላል። “ይድረስ ለደብተራ መላክ ሰላም ወልደ ዘ አማኑኤል ። ዘንድሮ ረሀብና የኑሮ ውድነቱ መክፋቱን ከደንበኞችህ ሳትሰማ አትቀርም። ጤፍ እንጀራ ከበላን ከርመናል። በቆሎን እንጀራ ሁን ብንለው። ጤፍ ያዘንብኛል ብሎ ከምጣዱ አልወጣም አለን። አሁን ከእኛ የባሰው ደህ አስር ኪሎ በቆሎ በየወፍ በ600 መቶ ብር ሂሳብ እንዲሰጠው መመሪያ ወጥቷል። ጋዜጠኞችም፣ የዘንድሮውን አመት ልዩ የሚያደርገው መንግስት እህል በገፍ እና በርካሽ ዋጋ ለህዝቡ ማከፋፈል መጀመሩ ነው” ብለው አውርተዋል። ይህን ቴሌቪዥን ልሽጠው አስብና አንዳንዴ የደጀሰላሙ ወሬ ሲሰለጥህ ዘመንኛ ወሬ መስሚያ እንዳታጣ ብየ መልሽ እተወዋለሁ። እኔን የሚገርመኝ እርሀብ በቁመናችን ሲበላን እያየን በሚያስርቡን ገዢዎች ላይ ለማመጽ እስካሁን አለመቻላችን ነው። ድሮ ከረሀብ ጥይት ይሻላል ይባል ነበር። አሁን ስ ጥይቱን እየፈራነው ነው መሰለኝ ሲርበን አንጮህም። ደግሞ ስ ስንቱን ገድለው ሊጨርሱት ነው? እኛ ከተደራጀንባቸው እነሱ ምን ሀቅም አላቸው። አገር እንደሆነ ጠልቷቸዋል። እንደኛ ኑሮ የተወደደባቸው የሌሎች አገሮች ህዝቦች በመንግስታቸው ላይ ማመጻቸውን በቅርቡ ሰምተናል። ህይደቱ በምትባል አገር ህዝቡ በአመጽ ጠቅላይ ሚኒስትሩን አባሯል። በባንግሊያ ዲሞክራሲያዊ ሚኒስትሩና ቶቤን፣ በኮትዲቯር፣ በሴኔጋል፣ በፊሊፒንስ፣ በቡርኪና፣ ፋሶ፣ በሞሮኮ፣ በካሜሩን፣ በየመን፣ በፓኪስታን፣ በኢንዶኔዥያ፣ በሞሪ ታኒያ፣ በኡዝበኪስታን እና በጎረቤታችን ኬንያ ህዝቡ በመንግስቱ ላይ ያለውን ተቃዋሚ አሰምቷል። የእኛ ሰው ግን ነገሩን በሆዱ እየያዘ ዝምታን መርጧል። ሰሞኑን የታገኩን መርመሰመስ በቴሌቪዥን እያየ ሰው ማጉረም ረም ጀምሮዋል አሉ። በርሀብ ላይ ጦርነት? ምነው ህዝብ በዝቶ አላልቅላቸው አለ? እየተባለ ነው ። እንዲያውም አንድ ጠንካራ መሪ ተነስ እስከሚለው እየጠበቀ ነው እንጂ ህዝቡ ለመነሳት በቋፍ ላይ ነው። አንተም በእየደጀሰላሙ ቀስቅስ። 17 አመት ሙሉ ለውጥ ይመጣል ብለን ብንጠብቅ ጠብ የሚል ለውጥ የለም። በግንቦቱ ምርጫ የለውጥ ተስፋ ብናይም፣ ሳይፈጸም ቀረ። አሁን ክንዳችንን ማስተባበር ይኖርብናል። መሪ እንኳን ብናጣ አንተ መሪ እኔ ተመሪ እየሆንን። ወይም ሁለታችንም እየመራን እና እየተመራራን ትግላችን መቀጠል አለብን። እኔ ለራሴ በቃኝ ካልኩ ቆይቻለሁ። ልብ ብለህ ሰማኝ ደብተራ መላክ፣ እኔን በእየምሸቱ ብቅ እያልክ ‘ምን ተባለ ዛሬ?’ እያልክ ወሬ ከምትጠይቀኝ፣ ዛሬ ምን ሰራሁ ብለህ እራስክን ጠይቅ። ሌሎች ታሪክ እስኪሰሩልህ አትጠብቅ። አንተው ላንተው ሁን። ሌሎችም ለራሳቸው ይሁኑ። ለሚጠይቁህ ደንበኞችህ እራሳችሁን ሁኑ ብለህ አስተምር። እንዲያ ከሆነ በአጭር ጊዜ ለለውጥ እንነሳለን። የለውጥ ሰአቱ ደርሷል። አደራህን ተኝተን እንዳንገኝ።”

አክባሪህ እርሱ ታለ ማንተጋፍቶት፣ ከቁራ ሰፊር፣ አዲስ አበባ።